

Asia: VN/1960/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta (perheenyhdistäminen)

Lausunnonantajan lausunto

Millaisia näkemyksiä teillä on vähimmäisikävaatimuksesta?

Ehdotettu vähimmäisikä, 21 vuotta, perheenyhdistämistilanteissa kummallekin puolisolle ei ole yhdenvertainen avioliiton solmimisiän kanssa. Pakolaisuuden lähtömaissa avioidutaan yleisesti varhaisemmin kuin Suomessa, mikä on tärkeä ottaa huomioon myös perheenyhdistämisessä. Perusteluissa käytetty pakko- tai lumeavioliitto voi olla avioliiton syynä myös 21 ikävuoden ylittäneillä nuorilla kulttuureissa, joissa vanhempien auktoriteetti on vahva. Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että 18-vuotiaat voivat olla sekä perheenkokoajia että perheenjäseniä, kun perheenyhdistämistä haetaan parisuhteen perusteella. Erityisen tärkeää tämä on silloin, kun pariskunnalla on yhteisiä lapsia.

Millaisia näkemyksiä teillä on toimeentuloedellytyksen asettamisesta alaikäiselle perheenkokoajalle?

Alaikäiselle perheenjäsenelle ei tule asettaa toimeentuloedellytystä. On kohtuutonta vaatia, että alaikäinen perheenkokoaja pystyisi elättämään yhdistettävät perheenjäsenet. Ei ole myöskään todennäköistä, että kolmansista maista tulevat perheenyhdistettävät vanhemmat pystyisivät heti aluksi työllistymään sellaiseen työhön, joka täyttäisi toimeentuloedellytysvaatimukset.

Millaisia näkemyksiä teillä on asumisaikavaatimuksesta?

Kahden vuoden asumisajan vaatimus perheenkokoajalta on kohtuuton erityisesti alaikäisiä perheenyhdistämistä odottavien perheenjäsenten kohdalta. Seurakuntien diakoniatyöstä on viestitty siitä, että perheensä yhdistämistä odottavat vanhemmat eivät pysty keskittymään kieliopintoihin eivätkä kotoutumaan, koska huoli muualla olevista perheenjäsenistä vie keskittymiskyvyn. Kotoutumisen kannalta on tärkeää, että perhe yhdistyy mahdollisimman nopeasti.

Millaisia näkemyksiä teillä on alaikäisyyden määritelmästä?

Kun perheenyhdistäminen on laitettu vireille lasten ollessa alaikäisiä tai perheenkokoajan ollessa alaikäinen, on luonnollista, että ratkaisu perheenyhdistämisestä tehdään silloin alaikäisyys huomioon ottaen. Tällöin mahdolliset viivästykset perheenyhdistämisprosessissa eivät vaikuta päätökseen.

Millaisia näkemyksiä teillä on siitä, että kansantervedellinen syy ei enää jatkossa olisi perhesideperustaisen oleskeluluvan epäämisperuste?

Kirkkohallitus puoltaa tältä osin tehtyä esitystä.

Tähän voitte kirjoittaa muita näkemyksiänne ehdotettuja muutoksia ja niiden vaikutuksia koskien.

Koska perheenyhdistämiseen liittyvä tunnistautuminen on monissa pakolaisuutta tuottavissa maissa erittäin hankalaa, tulisi sitä helpottaa laajentamalla tunnistautumisedustustojen määrää tekemällä sopimuksia muiden maiden edustustojen kanssa.

Vaikka nykyiset hallituksen esitykset perheenyhdistämisen ehtojen tiukentamiseen ovatkin perheenyhdistämisdirektiivin sallimissa rajoissa, ne eivät ole inhimillisiä eivätkä kotoutumista edistäviä.

Saloranta Teija
Kirkkohallitus